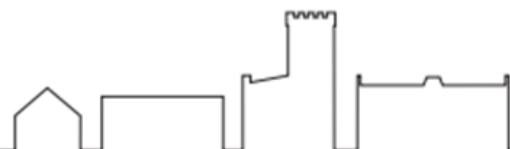

Budget 2025 och plan 2026–2027

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Inledning

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens budgetförslag för 2025 uppgår till 31,4 miljoner kronor netto. Nämndens nettokostnader ökar med 0,2 miljoner kronor jämfört med budget 2024 och innehåller följande förändringar:

En procents uppräknings på budgetramen enligt planeringsförutsättningarna ger 0,3 miljoner kronor. Ökat personalomkostnadspålägg 0,7 miljoner kronor och ökade kapitalkostnader 0,1 miljoner kronor. Minskade kostnader för så kallade driftinvesteringar ger en sänkning av budgetramen med 0,3 miljoner kronor och lägre aviserad kontorshyra innebär en sänkning med 0,6 miljoner kronor.

Med minskade intäkter för karttjänster och en allmän uppräknings om endast 1 procent av budgetramen har besparingar varit nödvändiga för 2025. Föräldraledig personal ersätts inte under ledighet och budgetreserven är minskad.

Kompetensen genom personalbemanningen är nämndens främsta resurs men också största sårbarhet vid brist på bemanning. Konkurrensen om personal är hård inom nämndens område och det är av största vikt att upprätthålla den även under viss period av konjunkturnedgång.

Nämndmålet ”Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har digitala detaljplaner från och med D1 och senare”, påbörjas 2025. Projektet kommer att ta olika interna kompetens i anspråk och är ett flerårigt projekt.

Budget 2025 innehåller ett nytt nämndmål under fokusområdet Hållbar utveckling, ”Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beaktar grönytefaktorer (GYF) i nya detaljplaner för att skapa attraktiva och mer hållbara miljöer”. Målet handlar om att i planeringsverksamheten använda ett verktyg som heter grönytefaktor som i dialog med beställaren säkerställer grönytor, hållbarhetsåtgärder och andra kvaliteter i den fysiska miljön.

Nämndens ansvar

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden fullgör, i den mån uppgifterna inte åligger kommunstyrelsen, kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och har insyn och uppsikt över byggnadsverksamheten enligt plan- och bygglagen. Nämnden fullgör även de uppgifter som enligt annan författning ska fullgöras av den kommunala nämnden inom plan- och byggnadsväsendet. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden fullgör även, i den mån uppgifterna inte åligger kommunstyrelsen eller annan nämnd, kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Det innebär att nämnden svarar för prövning, tillsyn och miljöövervakning enligt miljöbalken, livsmedelslagen och angränsande lagar, förordningar och föreskrifter inklusive de lokala hälsoskyddföreskrifterna. Nämnden fullgör även de uppgifter som enligt annan författning ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ska:

- på uppdrag av kommunstyrelsen upprätta förslag till detaljplaner som ska antas av kommunfullmäktige,
- ge planbesked när standardförfarande tillämpas i enlighet med plan- och bygglagen,
- ge uppdrag att upprätta förslag till detaljplaner när standardförfarande tillämpas enligt plan- och bygglagen alternativt enkelt planförfarande för planer som påbörjats före 1 januari 2015,
- yttra sig i fastighetsbildningsärenden,
- ansvara för kommunens kart- och mättningsverksamhet,
- svara för prövning av ansökningar om tillstånd eller dispens för skyltning enligt lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning,

BUDGET OCH PLAN

- handlägga namn- och adressärenden,
- hantera ärenden enligt 10 och 11 §§ lagen om lägenhetsregister,
- fullgöra de uppgifter som, inom nämndens ansvarsområde, åligger kommunen enligt smittskyddslagstiftningen,
- lägga fram förslag till stadgar, taxe- och avgiftsbestämmelser samt i övrigt utarbeta förslag som är påkallade inom nämndens ansvarsområde.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ska utöva tillsyn enligt:

- miljöbalken,
- plan- och bygglagen och annan lagstiftning inom plan- och byggväsendet,
- tobakslagen i de delar tillsynen inte åligger socialnämnden,
- strålskyddslagen vad gäller solarier,
- lagen om sprängämnesprekursorer,
- lagen om animaliska biprodukter,
- miljöbalken över naturreservat som inrättats av kommunen.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret arbetar på uppdrag av miljö- och stadsbyggnadsnämnden och består av fem avdelningar: miljö, plan, bygglöv, kart- och mät samt en stab.

Mål

Hög kvalitet

- Miljö- och stadsbyggnadsnämnden erbjuder en god service och har en hög tillgänglighet för kommunens invånare

Stor valfrihet

- Inget mål är kopplat till strategiområdet

Hög attraktivitet

- Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har en god kompetensförsörjning och erbjuder en attraktiv arbetsplats för anställda

Hög effektivitet

- Inget mål är kopplat till strategiområdet

Hållbar utveckling

- Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har digitala detaljplaner från och med D1 och senare
- Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beaktar grönytefaktor (GYF) i nya detaljplaner för att skapa attraktiva och mer hållbara miljöer (Nytt mål)

Förändringar av mål

Mål som tas bort:

Det tidigare målet, ”Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har en aktiv kemikalietillsyn”, har uppfyllts genom att nämnden antagit riktlinjer för kemikalietillsynen och att tillsynen införlivas i tillsynsplaneringen från 2025. Målet tar därför bort i budget 2025.

Förslag till nytt mål:

Ett nytt mål, ”Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beaktar grönytefaktor (GYF) i nya detaljplaner för att skapa attraktiva och mer hållbara miljöer”, föreslås.

GYF är ett planeringsverktyg som mäter och säkerställer att gröna kvaliteter uppnås vid byggande. GYF verktyget beaktar biologisk mångfald, ekologiska och sociala värden, samt klimatanpassning på kvartersmark. Verktyget är inte relevant för de minsta planerna.

Det är ett verktyg för systematisk dialog mellan kommunen och byggaktörer om grönska inom kvartersmark, som till exempel bostadsmiljöer, kontor, skolor och förskolor.

Med GYF redovisas redan i ett tidigt skede andelen funktionella grönytor i förhållande till hårdgjorda ytor inom ett kvarter. Funktionella grönytor är exempelvis genomsläppliga ytor och ytor som täcks av träd, gräsmattor eller gröna tak.

Att kommunen använder GYF är förankrat i av kommunfullmäktige antagna styrdokument (Miljö- och klimatprogram och i Översiktsplan).

Något målvärde för minsta GYF i ett projekt föreslås inte då varje planprojekt har helt olika förutsättningar. Nyckeltalet för målet föreslås vara relaterat till att verktyget ska användas där det är relevant.

Tidigare mål som verkställs 2025

- Målet ”Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har digitala detaljplaner från och med D1 och senare” fanns även i budget 2024 men har inte aktiverats då målet 2024 var avhängigt resurser för en tidsbegränsad projektanställning. Projektet planeras under året för att genomföras med en längre tidplan från 2025 och framåt i huvudsak med egen personal och om/när det finns ekonomiskt utrymme med stöd av projektanställd personal.

Projektet kräver oavsett eventuell projektanställning en intern projektorganisation för att säkerställa att de digitala detaljplanerna motsvarar de analoga som är de juridiskt gällande planerna.

Ekonomi

Tabellen visar nämndens nettokostnader och förändringar för åren 2023-2027.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Nettokostnader (mnkr)	-26,4	-30,6	-31,2	-31,4	-31,8	-33,1
Förändring (mnkr)		-4,2	-0,6	-0,2	-0,4	-1,3
Förändring (%)		16%	2%	1%	1%	4%

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens budget år 2025 uppgår till 31,4 miljoner kronor (netto). Nämndens nettokostnader ökar med 0,2 miljoner kronor jämfört med budget 2024. För 2025–2027 tas inte omorganisationen/centraliseringen med. Alla beräkningar är gjorda med nuvarande organisation.

Enligt planeringsförutsättningarna är nämndens budgetram för 2024 uppräknad med en procent som kompensation för pris- och löneökningar, vilket ger en ram på 31,5 miljoner kronor 2025. Ökningen därutöver förklaras med ett ökat personalomkostnads pålägg som innebär en kostnadsökning med 0,7 miljoner kronor och kapitalkostnader som ökar med 0,1 till 0,2 miljoner kronor över perioden. Kostnader för så kallade driftinvesteringar (ajourhållning av kartsystem, kartering och digitalisering och e-tjänster) minskar från 0,8

BUDGET OCH PLAN

miljoner kronor 2024, till 0,5 miljoner kronor 2025-2026 och ökar till 1,2 miljoner kronor 2027. Kontorets lokalhyra minskar med 0,6 miljoner kronor mellan 2024 och 2025, därefter en årlig ökning med 1,5 procent.

Under 2025 planeras att göra en översyn av taxor inom nämndens verksamhetsområden.

Driftsredovisning

Tabellen visar nämndens intäkter och kostnader för åren 2023-2027.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	15,7	13,9	13,9	15,0	16,1	16,1
Kostnader	-42,1	-44,5	-45,1	-46,4	-47,9	-49,2
Nettokostnader	-26,4	-30,6	-31,2	-31,4	-31,8	-33,1

Nämndens intäkter beräknas öka med 1,1 miljoner kronor mellan 2024 och 2025.

Intäktsbudgeten 2025-2027 omfattar de årliga förändringarna av prisindex (PKV) och milliprisbasbelopp som taxorna medger. En ny översyn av taxorna och timpriser planeras till 2025, med genomslag 2026. Det råder fortfarande stor osäkerhet kring nämndens intäkter som påverkas av konjunkturen.

Nämndens kostnader ökar med 1,3 miljoner kronor mellan 2024 och 2025 och åren därefter med 1,5 respektive 1,3 miljoner kronor. Förändringarna är bland annat ökat personalomkostnadspålägg och kapitalkostnader. Föräldraledig personal beräknas återvända i tjänst under 2025 och 2026. Även it-kostnaderna ökar.

År 2025 är cirka 73 procent av nämndens budgeterade kostnader personal och 17 procent overhead (hyra och kammungemensamma kostnader). Övriga större kostnadsposter är 0,6 miljoner kronor avsedda för miljöövervakning (luft) och 0,5 miljoner kronor avsedda för kostnader som tidigare år har hanterats inom investeringsbudgeten. Detta ger inte så stort utrymme för kostnadsbesparingar. De främsta åtgärderna som görs är att inte ta in ersättare vid föräldraledigheter, inte tillsätta vakanta tjänster och sänka budgetreserven. Konkurrensen om personal är hård inom nämndens område och det är av största vikt att upprätthålla den även under viss period av konjunkturedgång.

År 2024 har nämnden tjänster där personalen är föräldraledig och där ingen vikarie har tagits in, överskottet det skapar har samlats i en budgetreserv främst på staben. 2025 är budgeten återlagd på respektive verksamhet då flertalet föräldralediga kommer tillbaka i tjänst.

Verksamhetens nettokostnader

Tabellen visar nettokostnad per verksamhet för åren 2023-2027.

Nettokostnad per verksamhet (mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Nämnd	-1,1	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
Stab	-7,1	-8,1	-8,5	-8,3	-8,3	-8,5
Bygglov	-6,3	-6,6	-6,5	-6,0	-5,8	-6,3
Plan	-1,5	-3,5	-3,5	-3,5	-3,6	-3,6
Kart- och mät	-4,5	-3,5	-4,0	-4,4	-4,8	-5,3
Livsmedel	-0,6	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Miljö- och hälsoskydd	-5,3	-7,4	-7,4	-7,9	-8,0	-8,1
Nettokostnader	-26,4	-30,6	-31,2	-31,4	-31,8	-33,1

BUDGET OCH PLAN

Nämnd

Ingen förändring avseende nettobudget. Budgeten består främst av kostnader för arvoden och sammanträden.

Stab

Verksamhetens nettoram minskar mellan 2024 och 2025 för att därefter öka 2027. 2024 skapades en budgetreserv då fler av kontorets personal var föräldralediga, reserven lades på staben. 2025 finns endast en mindre del av budgetreserven kvar och en föräldraledig i staben är tillbaka i tjänst. Stabens budget består främst av kostnader för löner och overhead, men även it-kostnader, medlemsavgifter i förbund samt juridiska tjänster för hela nämnden.

Bygglov

Verksamhetens nettoram sjunker något mellan 2024 och 2025. Konjunkturen gör att intäkterna är svårbedömda. Verksamhetens kostnader består främst av personal, overhead och it-kostnader

Plan

Verksamhetens nettoram förändras marginellt under perioden. Planintäkterna beräknas öka något 2025-2026. Det finns en stor osäkerhet kring intäkterna. Kostnaderna ökar då en föräldraledig är tillbaka i tjänst. Verksamhetens kostnader består främst av personal, overhead och it-kostnader

Kart- och mät

Verksamhetens nettoram ökar mellan 2024 och 2025 och åren framöver. Även här finns en stor osäkerhet kring intäkterna. Förändringen gällande finansiering av öppen data gör att verksamheten mister upp till cirka 0,4 miljoner kronor i intäkter. Intäktsbortfallet kan till viss del finansieras genom att tjänster med föräldralediga inte ersätts med vikarie. Verksamhetens kostnader ökar, främst beroende på att föräldraledig personal är tillbaka i tjänst. I slutet av perioden ökar kostnaderna på grund av att kartering ska göras (görs vart tredje år) samt att avdelningen behöver ett nytt arbetsfordon.

Livsmedel

Verksamhetens nettoram är 0 miljoner kronor eftersom verksamheten ska vara helt intäktfinansierad enligt krav från Livsmedelsverket och Länsstyrelsen i Stockholms län.

I budgetberäkningarna för livsmedelskontrollen finns en osäkerhet då verksamheter vid god efterlevnad ska få färre kontroller, utifrån ny riskklassningsmodell. Dessutom kan fler verksamheter som till exempel förskolor, skolor och restauranger läggas ner. Nya verksamheter kan även tillkomma. Beräkningarna är baserade på ny riskklassning.

Med anledning av konjunkturen har flera livsmedelsverksamheter lagt ned sin verksamhet under 2024. 28 livsmedelsverksamheter har lagts ner mellan januari 2023 och januari 2024. Detta innefattar fyra stycken förskolor och omfattar intäkter för såväl livsmedelskontrollen som hälsoskyddstillsynen.

Verksamhetens kostnader består främst av personal, overhead och it-kostnader.

Miljö- och hälsoskydd

Verksamhetens nettoram ökar mellan 2024 och 2025 och åren framöver. Avseende verksamhetens intäkter bedöms det nu finnas en mättnad i kommunen för ansökningar om värmepump (bergvärme) och skolor och förskolor har lagts ned på grund av lågt elev- och förskolebarnantal. Hälsoskyddsverksamheter, som yrkeshygieniska verksamheter, har lagts ner på grund av konjunkturen. Det är möjligt att vissa intäkter inom miljöskydd kan

BUDGET OCH PLAN

tillkomma då inventering av miljöfarliga verksamheter pågår under 2024 för att utreda om det finns verksamheter som borde få miljötillsyn som idag inte får det.

Intäktsberäkningar är baserade på PKV (prisindex) per april 2024 och inte per augusti 2024 som timavgifterna för 2025 kommer att baseras på.

Verksamhetens kostnader består främst av personal, overhead och it-kostnader samt kostnader för luftövervakning.

Investeringar

Årliga anslag

Investeringar

Tabellen visar årliga anslag för åren 2023-2027. OBS! Belopp anges utan tecken.

Årliga anslag (mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Mätinstrument				0,7	0,0	0,0
Inventarier	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Nettoutgifter	0,0	0,2	0,2	0,9	0,2	0,2

Nämndens investeringar är ett nytt mätinstrument till kart- och mät verksamheten samt en årlig post för inventarier.

Risker

Ekonomiska risker

Ändrad finansiering av kartdata

Ett ökat ramanslag måste utredas från 2025 för att täcka upp bortfallet av intäkter för öppen data.

Kommunal verksamhet och statlig verksamhet påverkas av EU:s Inspire-direktiv som bland annat innebär krav på myndigheter att tillhandahålla kostnadsfri öppna data. Särskilt berörs kartinformation vilken förväntas vara kostnadsfri i hög utsträckning. Som följd beräknas befintliga intäktsavtal sägas upp och kommunerna måste i högre grad finansiera kartverksamheterna genom skattemedel. Lantmäteriet säger också upp avtalen om ersättning för den data de får av kommunerna. I stället förväntas dessa leveranser fortgå utan att kommunerna ersätts. EU kommissionen har beslutat att datamängder som uppfattas som värdefulla ska, från och med februari 2023, tillhandahållas avgiftsfritt. Enligt direktivet kan man besluta om dispens på avgiftsfriheten i två år för att lösa de finansiella och tekniska frågorna, vilket kommunfullmäktige i Danderyd har gjort.

De kartdataavtal som ger externa intäkter och kan sägas upp motsvarar cirka 0,4 miljoner kronor.

Konjunktorens påverkan på intäkterna

Lågkonjunktoren påverkar alla aktörer och privatpersoner. Särskilt har byggsektorn påverkats starkt negativt i landet och i Stockholms län vilket får inverkan även på nämndens intäkter och verksamhet. Ärendeinflödet för bygglovsärenden och kart- och mätbeställningar har minskat väsentligt. Under 2024 är några större byggprojekt väntade som kan utgöra en viss motvikt för färre antal ärenden, men det finns fortsatt stora osäkerheter kring intäkterna.

Det finns också en stor risk att många verksamhetsutövare, som får tillsyn enligt miljöbalken respektive kontroll enligt livsmedelslagstiftningen, får ekonomiska bekymmer i rådande

ekonomiska lågkonjunktur. Under 2023 avregistrerades hela 28 livsmedelsverksamheter i kommunen. Ytterligare verksamheter kan komma att läggas ned alternativt få svårigheter att betala kontrollavgifter.

Pågående detaljplaneprojekt kan av komma att avbrytas vilket i så fall minskar nämndens planintäkter.

Risker för verksamhet

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är alltså en kritisk risk för nämnden som verkar inom samhällsbyggnadssektorn. Det är därför angeläget att arbeta för att vara en attraktiv arbetsplats och det är av vikt att behålla personalstyrkan även under viss period av konjunkturedgång.

Det är allmänt svårt att rekrytera och det råder stor konkurrens om medarbetarna. Om nyckelpersoner slutar är risken stor att erfarenheter, kompetens och effektivitet förloras. Vid underbemanning, vakanser och personalavgångar ökar stressen i befintlig personals arbetsmiljö och handläggnings- och leveranstider påverkas. Vidare riskerar kompetens- och personalbrist att påverka nämndens mål- och verksamhetsuppfyllelse.

Omvärldsanalys

Taxor och avgifter för miljöbalkstillsynen

Flera kommuner i länet har till 2024 sett ett behov av att ändra sina taxor och höja sina timavgifter. Detta för att möta generella kostnadsökningar och kunna fullfölja sitt uppdrag inom miljö- och hälsoskyddstillsynen. Det är viktigt att poängtera att all tillsyn inte helt kan täckas av avgifter, till exempel inte tid för allmänna utredningar, remissarbete, viss handläggning, miljöövervakning eller handläggning av klagomål som inte visar sig vara befogade. Dessa delar av myndighetsarbetet är relativt omfattande.

Nedan redovisas en tabell över timavgifter för miljöbalkstillsynen för såväl grannkommuner som Stockholms stad och Huddinge kommun för 2024.

Kommuner	Danderyd	Lidingö	Sollentuna	SRMH	Sundbyberg	Stockholm	Huddinge
Timavgift (kr)	1353	1556	1570	1240	1468	1410	1671

Jämförelsen visar att timavgiften för miljöbalkstillsynen i Danderyds kommun ligger lågt på nivån 1353 kr/tim. Enbart Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsförbund (SRMH) har lägre timavgift. Taxejämförelsen mellan kommunerna enligt ovan indikerar att det är motiverat att se över timavgiften för miljöbalkstillsynen till år 2026 då timavgiften i kommunen är förhållandevis låg. Utöver dessa taxenivåer planerar flera kommuner höjningar. Kontoret bedömer att utredning krävs under 2025 för att eventuellt föreslå en höjning av timavgiften till 2026. Reviderad taxa antas i Kommunfullmäktige.

Taxan behöver också ses över vad gäller parametrar och områden där nämnden kan öka intäktsggraden och där det juridiskt möjligt, till exempel vad gäller avgifter för utredningar i klagomålsärenden och handläggning av komposteringsanmälningar.

Taxor och avgifter för livsmedelskontrollen

Med anledning av att många livsmedelsverksamheter i kommunen har tvingats lägga ned eller ändra sin verksamhet av ekonomiska skäl har intäktsunderlaget för livsmedelskontrollen gått ner. Mellan januari 2023 och januari 2024 har 28 livsmedelsverksamheter lagts ner.

Därtill har kontroll utifrån Livsmedelsverkets nya riskklassningsmodell från 2024, som medför betydligt färre kontroller än tidigare, och efterhandsdebiteringen gjort att intäktsunderlaget har sjunkit betydligt. Denna trend finns hos de flesta kommuner. Flertalet

BUDGET OCH PLAN

kommuner har därför ändrat arbetssätt och minskat ner på arbetet liksom sett över taxor för att höja sina timavgifter för att de ska stå i proportion till kommunens kostnader för den faktiska tillsynen som bedrivs. Principen för tillsynstaxor är att taxor och avgifter ska motsvara de genomsnittliga kostnader myndigheten har för tillsynen. Det är dock viktigt att skillnaderna mellan kommuners avgifter inte blir för stora då det ska råda likvärdiga förutsättningar för företagarna som står under kontroll/tillsyn.

Nedan redovisas en tabell över timavgifter för såväl grannkommuner som Stockholms stad och Huddinge kommun för 2024.

Kommuner	Danderyd	Lidingö	Sollentuna	SRMH	Sundbyberg	Stockholm	Huddinge
Timavgift 2024 (kr)	1562	1664	1728	1250	1700	1720	1764

Jämförelsen av timavgifter för livsmedelskontrollen visar att enbart SRMH har lägre timavgift. Kommunens timavgift för livsmedelskontrollen ligger jämförelsevis mycket lågt.

Danderyd har kostnadsökningar relaterat till inflationen och ökat personalkostnadspålägg med mera. Det medför att det är motiverat att under 2025 utreda en höjning av timavgiften till 2026 samt att analysera taxans utformning. Vissa kommuner tar till exempel ut högre avgifter, på grund av bedömningen av hur lång genomsnittlig handläggningstid för handläggning av registrering av en livsmedelsverksamhet, än vad Danderyds kommun gör.

Taxor och avgifter för planverksamheten

Kommunens avgifter för planbesked och timarvoden för planarkitekternas tid för arbete med detaljplaner styrs av kommunens taxa för [bygg, plan och mät] i enlighet med 12 kap. 8 § plan- och bygglagen (2010:900).

Inom avgiftsfinansierade områden ska kommunallagens 2 kap tillämpas med avseende på självkostnadsprincipen, likställighetsprincipen och retroaktivitetsförbudet. Taxan reviderades senast 2015 och planavgiften för handläggare 2017 och kan idag efter flera år av stigande omkostnader befaras ge en sämre kostnadstäckning för verksamheten. Kommunen bör också tillse att löpande justeringar av taxan kan göras för att ge den kostnadstäckning som kommunen har rätt till. Taxan inom planverksamheten har idag ingen bestämmelse om årlig uppräknings.

En omvärldsbevakning för taxor och avgifter mellan ett antal kommuner i länet gjorts enligt de taxor som gäller 2024:

Sammanställningen nedan avser jämförelser för ett enkelt planbesked för en liten åtgärd.

Kommun	Avgift (kr) 2024
Danderyd	10 000
Vaxholm	10 300
Sigtuna	11 460
Vallentuna	11 460
Tyresö	15 870
Haninge	15 990
Botkyrka	16 250
Täby	22 000
Stockholm	22 730
Norrälje	23 360
Ekerö	36 900

BUDGET OCH PLAN

Kommunens avgifter för planbesked ligger lägst bland de jämförda kommunerna och bedöms inte motsvara kostnader för vad arbetet normalt medför.

För komplexa planbesked som kräver mer handläggning tillämpas ibland rörliga avgifter baserade på den faktiska kostnaden och den nedlagda tiden enligt timarvode. För jämförelsens har kommuner valts ut enligt nedan som tillämpar fasta avgifter, eller rörliga avgifter med tak.

Kommun	Avgift (kr)
Danderyd	20 000
Sigtuna	22 920
Vallentuna	22 920
Tyresö	48 990
Botkyrka	50 162
Haninge	Timtaxa, max 53 300
Norrtälje	Timtaxa, max 66 000
Ekerö	67 650
Vaxholm	72 500

För kommunens handläggning av detaljplaner och i andra ärenden där avgift beräknas och debiteras efter timtaxa är handläggningkostnaden central. De kommuner som i omvärldsbevakningen konstaterats debitera avgifter baserat på den enskilda handläggarens lön (tre kommuner) har inte tagits med i listan nedan.

Jämförelser handläggningsavgift/kr timme

Kommun	Handläggningsavgift plan 2024 per timme (kr)
Sigtuna	1 100
Nyköping	1 194
Danderyd	1 200
Värmdö	1 200
Ekerö	1 230
Södertälje	1 250
Nykvarn	1 275
Botkyrka	1 281
Järfälla	1 300
Österåker	1 315
Tyresö	1 380
Täby	1 390
Huddinge	1 400
Upplands- bro	1 400
Nynäshamn	1 428
Haninge	1 450

BUDGET OCH PLAN

Norrtälje	1 460
Lidingö	1 492
Solna	1 520

Av sammanställningarna ovan framgår att taxan för planverksamheten i Danderyds kommun är låg i samtliga delar vilket motiverar ett arbete med en översyn.

Statlig utredning om livsmedelskontrollen

För närvarande pågår en översyn av kontrollorganisationen och finansieringen av kontroll i livsmedelskedjan. Detta sker utifrån ett kommunikédirektiv från landsbygds- och infrastrukturdepartementet med syftet att förenkla för företagen (dir. 2023:170)¹.

En särskild utredare ska se över hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i livsmedelskedjan organiseras och finansieras inom områdena livsmedel, foder och animaliska biprodukter. Syftet är bland annat att skapa en mer effektiv kontrollstruktur som förenklar för livsmedelsföretagen. Såväl ansvarsfördelningen mellan de myndigheter (Livsmedelsverket, Jordbruksverket, länsstyrelserna och kommunerna) som utför livsmedelskontroll som finansieringen för kontrollen ska analyseras. Uppdraget ska redovisas senast 31 mars 2025.

I kommunikédirektivet anges att utmaningarna i livsmedelskedjan främst beror på hur Sverige har valt att fördela ansvaret för den offentliga kontrollen och den offentliga verksamheten. Kontrollorganisationen har stor betydelse för företagets tillväxt och konkurrensmöjligheter. Många av kontrollmyndigheterna är små och har få anställda för att utföra uppdraget. Det ökar risken för att kontrollerna inte blir effektiva eller likvärdiga och innebär utmaningar för kontrollmyndigheterna att upprätthålla nödvändig kompetens. Utredaren behöver därför analysera om ansvaret för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet bör fördelas på ett annat sätt än i dag för att skapa bättre förutsättningar för en likvärdig, enhetlig och effektiv kontroll samtidigt som det ska bli enklare för företagen. Det finns flera alternativ för att komma till rätta med de problem som den nuvarande organisationsstrukturen medför. Ett sätt kan vara att låta den grundläggande strukturen bestå, men att på ett bättre sätt klargöra gränsdragningen mellan olika kontrollområden och utöka den statliga styrningen för att uppnå ökad effektivitet, enhetlighet och likvärdighet i kontrollen. Ett annat sätt kan vara att ändra strukturen på ett mer grundläggande sätt och till exempel koncentrera kontrollansvaret för livsmedelstillsynen helt eller delvis till vissa kommuner, regioner eller statliga myndigheter.

Risken finns att en kommun som Danderyd, som har relativt få objekt att utöva livsmedelskontroll över och enbart en tjänst inom livsmedelskontrollen, inte kommer ha kvar uppgiften med livsmedelskontroll i framtiden. Slutredovisningen av uppdraget ska analyseras och beslut fattas om Sveriges kontrollorganisation och finansiering av livsmedelskontrollen.

¹ [En översyn av kontrollorganisationen och finansieringen av kontroll i livsmedelskedjan för att förenkla för företagen - Regeringen.se](#)